

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Uitvoeringsmaatregelen in de Lageveensepolder

projectnummer: 00.09009/863

Ontwerp Projectplan op basis van artikel 5.4 van de Waterwet

Inhoudsopgave

0. Samenvatting	3
1. Inleiding en leeswijzer	4
2. Projectomschrijving (wat gaan we doen)	6
2.1 Aanleiding en doel van het project.....	6
2.2 Wat is een projectplan?.....	6
2.3 Inhoud en omvang van het project.....	7
3. Beleidskader (waarom gaan we het doen)	9
4. Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)	10
4.1 Uitgevoerde onderzoeken	10
4.2 Uitgangspunten.....	10
4.2.1 Algemeen.....	10
4.2.2 Planning.....	10
4.2.3 Aanbesteding.....	10
4.2.4 Randvoorwaarden	11
4.2.5 Legger	11
4.3 Realisatie	11
4.4 Samenwerking	11
4.5 Onderhoud	12
5. Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten	13
5.1 Impact op de omgeving	13
5.2 Beperking nadelige effecten.....	13
5.3 Nadeelcompensatie	14
6. Besluitvormingsprocedure	15
7. Bijlagen	16

0. Samenvatting

Het hoogheemraadschap van Rijnland gaat een aantal technische maatregelen uitvoeren om het watersysteem in de Lageveensepolder te verbeteren. Deze polder is gelegen tussen de kernen van Noordwijkerhout en Lisse in.

Op hoofdlijnen zijn de volgende maatregelen voorzien:

- de sloop van een gemaal;
- de bouw van een nieuw gemaal;
- de verbreding en verdieping van de watergang(en) met aanpassing bijbehorende kunstwerken. Het betreft hier voornamelijk het aanpassen van duikers en plaatsen van overstorten (stuwen of putten).

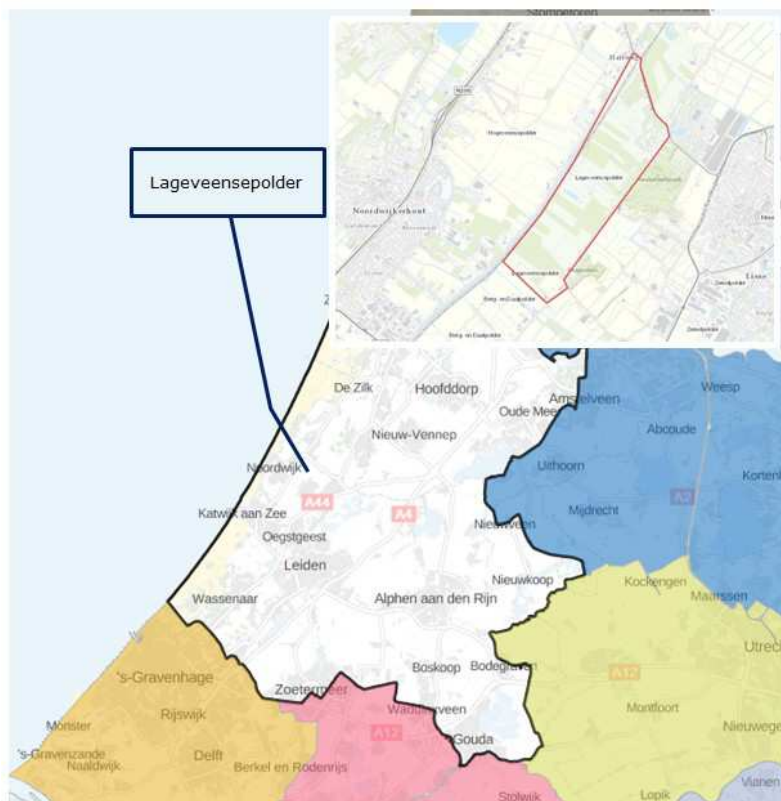
Dit doet Rijnland in het kader van watergebiedsplan Kust, waarbinnen knelpunten in het watersysteem worden aangepakt. Dit projectplan beschrijft de maatregelen en geeft aan welke afwegingen in de voorbereiding zijn gemaakt. Het projectplan gaat verder in op de gevolgen die het project heeft op de omgeving en welke maatregelen getroffen worden om nadelige gevolgen te voorkomen.

1. Inleiding en leeswijzer

Het hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland) is verantwoordelijk voor het beheer van de watersystemen in zijn beheergebied. Voor het verbeteren van de waterhuishouding in de Lageveensepolder (zie figuur 1 en 2) is het nodig dat maatregelen worden getroffen. Deze polder is gelegen tussen de kernen van Noordwijkerhout en Lisse in. De maatregelen bestaan uit het wijzigen en aanleggen van waterstaatswerken.

De maatregelen zijn indicatief op tekening gezet en opgenomen in de bijlagen. Het betreft de volgende tekeningen:

- I 1a – 0794C58136001_W02_inrichting
- II 1b – 0794C58194001_W02_inrichting
- III 1c – 4534C581740001_W02_inrichting
- IV indicatieve situering

Figuur 1. Situering Lageveensepolder

- Hoofdstuk 1 beschrijft de opbouw van dit projectplan en legt enkele begrippen uit;
- Hoofdstuk 2 geeft een projectomschrijving om een overzicht te krijgen van het gebied en de uit te voeren werkzaamheden;
- Hoofdstuk 3 behandelt de redenen van de uit te voeren werkzaamheden (het beleidskader);
- Hoofdstuk 4 bevat de projectuitvoering die is gekoppeld aan onderzoek, uitgangspunten, realisatie, samenwerking, graven & dempen en onderhoud;
- Hoofdstuk 5 gaat in op de consequenties voor derden en het beperken van nadelige effecten;

- Hoofdstuk 6 licht de besluitvormingsprocedure toe.

Uitleg gebruikte begrippen:

Duiker

Een buis(verbinding) tussen twee watergangen.

Kunstwerk

Een object dat nodig is om het waterpeil in een bepaald gebied te kunnen handhaven. Denk hierbij aan, gronddammen, duikers, stuwen, overstortputten, inlaten etc.

Peilscheiding

De fysieke scheiding tussen twee peilvakken met een verschillend peil. Dit kan een grondlichaam (gronddam) zijn, maar bijvoorbeeld ook een houten stuw.

Peilbesluit

Het officiële document waarin alle peilen in een polder worden vastgelegd.

Peilvak

Een aansluitend gebied met één waterpeil.

Peilvakgrenzen

De peilscheidingen gezamenlijk worden ook wel de peilvakgrenzen genoemd.

Peilafwijking

Binnen één peilvak kan van het generieke peil worden afgeweken. Deze afwijking wordt mogelijk gemaakt middels een vergunning.

Watersysteem

Alle watergangen en wateren met onderlinge samenhang in een polder inclusief de daarbij behorende kunstwerken.

Watersysteemanalyse

Een analyse van het watersysteem, waarbij eventuele knelpunten inzichtelijk worden gemaakt.

Waterstaatswerk

Een oppervlaktewaterlichaam, waterbergingsgebied, waterkering of kunstwerk. Deze waterstaatswerken zorgen gezamenlijk voor het laten functioneren van het watersysteem.

2. Projectomschrijving (wat gaan we doen)

2.1 Aanleiding en doel van het project

Rijnland is verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewaterpeil in zijn beheergebied en is verplicht de peilen en peilvakgrenzen vast te leggen in een peilbesluit. Rijnland geeft invulling aan deze verplichtingen door het opstellen en uitvoeren van een watergebiedsplan. In het watergebiedsplan is voor de Lageveensepolder tevens een maatregelenpakket bedacht om het watersysteem op orde te krijgen.

Het peilbesluit is op 2 november 2016 vastgesteld en op 3 maart 2017 bekendgemaakt in het Waterschapsblad (2017, 1811). Voor het instellen van het peilbesluit zijn diverse werkzaamheden nodig:

Maatregelen Lageveensepolder

Op hoofdlijnen zijn de volgende maatregelen voorzien:

- de sloop van een gemaal;
- de bouw van een nieuw gemaal;
- de verbreding en verdieping van de watergang(en) met aanpassing bijbehorende kunstwerken. Het betreft hier voornamelijk het aanpassen van duikers en plaatsen van overstorten (stuwen of putten).

Dit project draagt bij aan de verwezenlijking van de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen. De toepassing van deze wet is gericht op:

1. voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met;
2. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
3. invulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

2.2 Wat is een projectplan?

In het kader van dit project worden verschillende wijzigingen doorgevoerd in de waterhuishouding. Op basis van artikel 5.4, eerste lid van de Waterwet dient voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk een projectplan opgesteld en vastgesteld te worden. Op grond van het tweede lid van artikel 5.4 bevat dit projectplan:

- een beschrijving van het betrokken werk;
- de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd;
- een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

2.3 Inhoud en omvang van het project

De ligging van de Lageveensepolder is weergegeven in onderstaande figuur. De polder bestaat voornamelijk uit gebieden met bollenteelt en natuur.

Figuur 2: Locatie Lageveensepolder

Knelpunten Lageveensepolder

Voor de alle polders wordt een watersysteemanalyse gemaakt. Uit een dergelijke analyse komen wel/geen knelpunten naar voren. In de Lageveensepolder zijn er bij de watersysteemanalyse wel knelpunten geconstateerd. Op hoofdlijnen zijn dit de volgende knelpunten:

- einde van zijn technische levensduur gemaal Lageveensepolder;
- de optimale afvoer en drooglegging, voor het huidige gebruik van de gronden in de polder, kan niet worden gerealiseerd met de huidige wijze van afvoer;
- het water wordt, vanuit het bollengebied (zuid-west), in noordelijke richting door de percelen van het Zuid-Hollands Landschap en de Keukenhof afgevoerd (bestemming natuur). Van bollenpercelen (op zand) is bekend dat veel nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen vanuit deze percelen in het oppervlaktewater terecht komen. Het water vanuit het bollengebied dient bij voorkeur direct te worden afgevoerd en niet door een natuurgebied te worden geleid.
- daarnaast wordt er teveel boezemwater ingelaten via de huidige inlaat. Dit is onwenselijk omdat de waterkwaliteit hiervan slechter is dan van het gebiedseigen water.

In het peilbesluit is besloten om de huidige peilvakgrenzen te handhaven. Echter om bovenstaande knelpunten op te lossen en de functies van het gebied, qua afvoer en drooglegging, beter te faciliteren, zijn onderstaande maatregelen noodzakelijk.

Maatregelen

- Nieuwe poldergemaal: Zowel de bollenteelt als de woonfunctie zijn hoogwaardige functies die vragen om een robuustere afvoerroute van hemelwater, dan bijvoorbeeld de functie natuur. Daarom wordt een nieuw gemaal in het zuiden van de Lageveensepolder gerealiseerd.
Dit heeft als voordeel dat de bollenvelden en de bestaande bebouwing (hoogwaardige functies) vlakbij het gemaal liggen. Door de nabijheid van een gemaal is de afvoer voor deze hoogwaardige gebruiksfuncties beter geregeld. Daarnaast is een ander groot voordeel, van het wijzigen van de afvoerroute, dat het voedselrijke en mogelijk vervuilde water uit het bollengebied een veel kortere weg aflegt naar het boezemwater. Dit komt de natuurdoelstellingen ten goede.
- Verbreden en verdiepen bestaande watergangen: Om de waterafvoer te optimaliseren en voldoende drooglegging van de verschillende functies in het gebied te creëren, wordt de watergang richting het nieuwe gemaal aangepast. Dit bestaat uit het verbreden en op enkele plaatsen verdiepen van de bestaande watergangen. Door de verbreding zullen ook enkele bruggen, dammen, duikers en stuwen worden vervangen of verwijderd.
- Aanpassen inlaat: Een bestaande inlaat wordt aangepast zodat zo min mogelijk gebiedsvreemd water van de boezem naar de polder stroomt.
- Verwijderen oude gemaal "Lageveensepolder": Het oude gemaal wordt verwijderd, met uitzondering van de funderingsconstructie (i.v.m. mogelijke kwel). De persleiding wordt voorzien van een afsluiter en blijft als inlaat fungeren. De beschoeiing en damwanden worden verwijderd, zodat er een natuurlijk talud ontstaat.

3. Beleidskader

Rijnland is vanuit de Waterwet verantwoordelijk voor het beheer van het oppervlaktewaterpeil in zijn beheergebied en is verplicht de peilen en peilvakgrenzen vast te leggen in een peilbesluit. In de wet wordt als doelstelling van het watersysteembeheer aangegeven:

- Voorkomen van wateroverlast of tekorten;
- Bescherming/verbetering van de chemische en ecologische waterkwaliteit;
- Vervulling maatschappelijke functies.

Het voorkomen van wateroverlast wordt in deze hoofddoelen expliciet genoemd. De andere hoofddoelen geven aan dat bij het beheer en derhalve ook de aanpak van wateroverlast, de maatschappelijke functies moeten worden gefaciliteerd. Waar mogelijk wordt synergie gevonden met het baggerprogramma, gemaalrenovaties of werkzaamheden van derden.

4. Projectuitvoering (hoe gaan we het doen)

4.1 Uitgevoerde onderzoeken

De volgende onderzoeken zijn of worden uitgevoerd:

- veldinventarisaties (landmeetprofielen, fotorapportage)
- kabels en leidingenonderzoek;
- verkennend bodemonderzoek;
- verkennend waterbodemonderzoek;
- quick scan flora- en fauna onderzoek;
- quick scan niet gesprongen explosieven;
- archeologisch onderzoek (vooronderzoek en booronderzoek);
- een inventarisatie van de te kappen bomen en de kwaliteit daarvan.

Op basis van deze onderzoeken stelt Rijnland een ontwerp op dat past binnen de kaders van alle wet- en regelgeving. Daarnaast heeft Rijnland met de betreffende perceeleigenaren overleg gevoerd over de maatregelen en het (tijdelijk) gebruik van gronden.

De uitkomsten van deze onderzoeken samen met de keukentafelgesprekken worden, zoveel als mogelijk, als aanvullende eisen opgenomen in de totstandkoming van het definitief ontwerp en het contract met een aannemer.

4.2 Uitgangspunten

In dit hoofdstuk worden een aantal kaders geschetst waarbinnen Rijnland het project uit gaat voeren.

4.2.1 Algemeen

Voor de uit te voeren werkzaamheden gelden kaders die voortvloeien uit (landelijk/lokaal) beleid/regelgeving en de uitgevoerde onderzoeken. Denk hierbij o.a. de Aanbestedingswet en de Wet Natuurbescherming. Rijnland is verplicht zich aan deze gegeven kaders te houden.

4.2.2 Planning

De planning voor dit project is als volgt;

1. Voorbereidingsfase: 2019
2. Realisatie: 2019 – 2020

Planning, doorlooptijden en fasering van de uitvoering van de maatregelen in bovenstaand schema zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- o De planning van de uitvoering houdt rekening met vigerende wet- en regelgeving, alsook de bedrijfsvoering van de belanghebbenden in de polder.
- o Tijdens de, voor flora en fauna, gesloten periodes kunnen geen werkzaamheden worden uitgevoerd voor de betreffende werkzaamheden/gebieden, tenzij hiervoor ontheffing is verleend of mitigerende (beschermende) maatregelen zijn uitgevoerd.

4.2.3 Aanbesteding

Voor de uitvoeringsmaatregelen die voortkomen uit het peilbesluit stelt Rijnland een RAW-bestek op en vervolgens, conform beleid van Rijnland, aanbesteed. Hiermee voldoet Rijnland aan de uniforme aanbestedingswetgeving.

4.2.4 Randvoorwaarden

Voor de maatregelen waar een omgevingsvergunning voor nodig is wordt, als onderdeel van de voorbereidende werkzaamheden, een vergunning aangevraagd.

4.2.5 Legger

Ten aanzien van de Legger van Rijnland geldt dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk kan leiden tot aanpassing van de Legger. De wijzigingen die plaatsvinden in het kader van dit project worden doorgevoerd in de Legger. Deze Legger wordt aangepast als een herziening van de legger aan de orde is, deze wordt apart ter inzage gelegd.

4.3 Realisatie

De werkzaamheden worden zowel vanaf het land, als vanaf het water uitgevoerd. Op de projectlocatie wordt met gangbaar materieel gewerkt. Hieronder vallen bijvoorbeeld een heistelling, een hydraulische graafmachine, een laadschop, een autokraan, een trekker trailer combinatie en/of een grondkar.

De te verwerken materialen betreffen o.a. funderingspalen, planken en damwandplanken inclusief bevestigingsmiddelen, betonnen en kunststof duiker(s), stalen objecten (bijv. krooshek(ken), rooster(s) en leuning(en) en grond. Deze materialen worden aangevoerd en ter plaatse op de bouwplaats verwerkt. Vrijkomend materiaal (ook houtopstanden en bomen) wordt afgevoerd naar een erkende (afval)verwerker.

Na afronding van de werkzaamheden wordt het terrein in oorspronkelijke staat hersteld.

4.4 Samenwerking

Rijnland heeft reeds keukentafelgesprekken gevoerd met alle belanghebbenden uit de omgeving. De belanghebbenden hebben aangegeven dat zij geen onoverkomelijke bezwaren hebben tegen de uitvoering van de voorgenomen maatregelen.

Gedurende de uitvoering blijft Rijnland verantwoordelijk voor het omgevingsmanagement. Uitvoering van de werkzaamheden verloopt via een derde partij. Met deze partij sluit Rijnland een contract af waarin bevordering van de samenwerking en afstemming met de omgeving wordt geregeld.

4.5 Onderhoud

Onderhoud Lageveensepolder

De hoofdwatgang en het gemaal worden door Rijnland onderhouden. De eerste 15m beschoeiing, gerekend vanaf het gemaal, wordt ook door Rijnland onderhouden. De natuurvriendelijke oevers (niet noodzakelijk voor het doorstroomprofiel) worden door het ZHL beheerd en onderhouden.

De stuwen en de veepassage in het gebied worden overgedragen aan het ZHL, zij gaan deze beheren en onderhouden.

Paden op de percelen, ook langs de watergangen, worden door de perceeleigenaren onderhouden.

Voor de toegang naar het nieuwe gemaal vestigt Rijnland een recht van overpad met de particuliere eigenaar van het perceel.

De kunstwerken die toegang verlenen tot de percelen (bruggen, dammen (met/of zonder duikers) worden door de perceeleigenaren beheerd en onderhouden. De nieuwe kunstwerken worden overgedragen aan de perceeleigenaren. Daarnaast wordt ook de beschoeiing overgedragen aan de perceeleigenaren (m.u.v. de eerste 15m beschoeiing aan weerszijde van het gemaal).

5. Consequenties voor derden en beperking nadelige effecten

De realisatie van het project heeft invloed op de omgeving. Bij de uitvoering van de werkzaamheden en de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk worden de belangen van derden in het oog gehouden en waar mogelijk worden nadelige effecten beperkt.

5.1 Impact op de omgeving

De uitvoering van het project in de openbare ruimte kan voor voor enige hinder zorgen. In het algemeen kunnen de volgende vormen van hinder ontstaan:

- verkeershinder;
- trillingshinder;
- geluidshinder;
- stof en vervuiling;
- (bouw)verlichting.

Voor onderstaande maatregelen worden specifieke vormen van hinder verwacht:

- bouw van het nieuwe gemaal: Hinderbeleving in de vorm van geluid kan tijdens de bouwperiode niet uitgesloten worden. Wel moet de aannemer voldoen aan de algemeen geldende geluidsnormen;
- bouw van de veepassage: Hinderbeleving in de vorm van geluid kan tijdens de bouwperiode niet uitgesloten worden. Wel moet de aannemer voldoen aan de algemeen geldende geluidsnormen;
- trillings- en geluidhinder bij de bouw van het nieuwe gemaal door het aanbrengen van (tijdelijke)damwanden.

Na uitvoering is de waterhuishoudkundige situatie verbeterd in vergelijking met de huidige situatie. De nieuwe situatie zorgt voor een robuustere waterhuishouding in de omgeving.

5.2 Beperking nadelige effecten

Rijnland streeft er naar om nadelige effecten voor de omgeving zoveel mogelijk te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken. Er wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de diverse belangen.

Acties die reeds zijn uitgevoerd of nog worden uitgevoerd;

- In een vroeg stadium is de uitvoering van het project afgestemd met de aanliggende grondeigenaren en andere direct betrokkenen. Met deze partijen hebben keukentafelgesprekken plaats gevonden.
- We maken één veepassage zodat het vee de hoofdwatgang van Noord naar Zuid kan kruisen en andersom.
- Verder zorgen we voor enkele fauna-uittreedplaatsen zodat dieren die te water raken, er gemakkelijk op eigen kracht uit kunnen komen.
- Schade aan aanwezige beschermde flora en fauna wordt voorkomen door te werken volgens de 'gedragscode flora- en faunawet voor waterschappen' en daarop gebaseerde werkprotocollen van Rijnland. In die werkprotocollen flora- en faunawet staat hoe in de praktijk moet worden omgegaan met de Wet Natuurbescherming en de daarin opgenomen zorgplicht. Aanvullend daarop worden toegesneden ecologische werkprotocollen gevolgd bij de uitvoering. Alle daarin beschreven maatregelen zorgen ervoor dat er geen nadelige effecten zijn voor beschermde flora en fauna, waardoor er geen ontheffing ingevolge de Wet Natuurbescherming nodig is;
- Bestaande bebouwing en objecten blijven gehandhaafd, tenzij deze illegaal aanwezig zijn. Werkzaamheden mogen geen schade toebrengen aan bebouwing of

- wegen. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de staat van gebouwen en wegen binnen de invloedzone van het te realiseren werk opgenomen;
- Indien er voor uitvoering van de werkzaamheden watergangen tijdelijk dienen te worden afgesloten worden er voorzieningen getroffen zodat het watersysteem hier geen effecten van ondervindt;
  - Er zal overdag worden gewerkt en niet in het weekend of tijdens feestdagen.

5.3 Nadeelcompensatie

Vanwege eventuele schadelijke effecten die gepaard gaan met de uitvoering of realisatie van dit project staat het een ieder vrij om met een beroep op artikel 7.14 van de Waterwet en de nadeelcompensatieverordening van Rijnland bij het college van dijkgraaf en hoogheemraden een gemotiveerd en onderbouwd verzoek in te dienen vanwege geleden schade. Dit nadeelcompensatieverzoek wordt door middel van een aparte procedure in behandeling genomen. Na het indienen van het nadeelcompensatieverzoek wordt deze beoordeeld en wordt bezien of er recht bestaat op een tegemoetkoming in de geleden schade.

In plaats van het beperken van schade door middel van een eventueel toe te kennen schadevergoeding kan ook een minnelijke regeling worden getroffen. Rijnland sluit zoveel als mogelijk aan bij door Rijnland opgestelde nadeelcompensatierichtlijnen.

6. Besluitvormingsprocedure

Dit ontwerpprojectplan is een besluit op grond van de Algemene wet bestuursrecht. Dit besluit is voorbereid door toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht

Het verloop van de procedure op grond van deze afdeling ziet er als volgt uit:

Voorafgaand aan het vaststellen van een definitief projectplan is eerst dit ontwerp-projectplan opgesteld. In het digitale Waterschapsblad is dit ontwerp-projectplan gepubliceerd en belanghebbenden kunnen gedurende een termijn van zes weken een schriftelijke zienswijze op dit projectplan kenbaar maken bij Rijnland. Na afloop van deze termijn worden de zienswijzen beoordeeld en wordt bezien of deze aanleiding zijn het ontwerp-projectplan aan te passen.

Nadat het definitieve projectplan namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden is vastgesteld, wordt het definitieve projectplan bekendgemaakt in het Waterschapsblad.

Na bekendmaking treedt het projectplan in werking. Na bekendmaking in het Waterschapsblad kunnen in beginsel alleen diegenen die een zienswijze hebben ingediend beroep instellen bij de rechtbank Den Haag. Projectplannen vallen onder de Crisis- en herstelwet. Dit betekent dat indien beroep wordt ingesteld, het beroepschrift beroepsgronden dient te bevatten. Indien dit niet het geval is, wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard. Eveneens betekent toepassing van de Crisis- en herstelwet dat na afloop van de beroepstermijn de beroepsgronden niet kunnen worden aangevuld.

7. Bijlagen

1. Tekeningen (indicatief)

- I 1a - 0794C58136001_W02_inrichting
- II 1b - 0794C58194001_W02_inrichting
- III 1c - 4534C581740001_W02_inrichting
- IV Tekening met indicatieve situering